

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie Gminy
Przytuły za 2019 rok**

Listopad 2020 rok

I. Wprowadzenie

1. Cel przygotowania Analizy

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Przytuły za rok 2019 została sporządzona w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy gminy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarki odpadami. Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Przytuły jest corocznym przeglądem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzania Analizy.

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1966 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2020 poz. 1439 z późn. zm.) gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy tj.:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- d) liczby mieszkańców,
- e) liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art.6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust. 6-12,
- f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zakres przedmiotowej analizy pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzonym przez gminę, celem przedłożenia sprawozdania Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

II. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przytuły

1. Ogólna charakterystyka Gminy Przytuły

W układzie administracyjnym Gmina Przytuły położona jest w zachodniej części województwa podlaskiego, w powiecie łomżyńskim. Gmina Przytuły sąsiaduje od zachodu z gminą: Stawiski, od południa z gminą Jedwabne, od wschodu z gminą: Radziłów, natomiast od północy z gminami: Grabowo, Wąsosz i Radziłów.

Gmina Przytuły obejmuje obszar o powierzchni 71,18 km². Sieć osadniczą w gminie tworzy 20 jednostek osadniczych wiejskich: Bagienice, Borawskie, Chrzanowo, Doliwy, Gardoty, Grzymki, Kubra-Przebudówka, Mieczki, Mroczyki, Nowa Kubra, Obrytki, Pieńki Okopne, Przytuły, Przytuły-Kolonia, Przytuły-Las, Stara Kubra, Supy, Trzaski, Wagi, Wilamowo. Większość jednostek osadniczych posiada zabudowę o charakterze zwartym. Kolonijny charakter zabudowy występuje we wsiach: Przytuły-Las i Kubra-Przebudówka.

2. Zagadnienia ogólne

1) System zbiórki odpadów powinien prowadzić do zwiększenia recyklingu i odzysku odpadów oraz podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców gminy. Funkcjonujący system gospodarki odpadami komunalnymi objęty przedmiotową analizą wprowadzono 1 lipca 2013r. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina zobowiązana jest do objęcia systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych, natomiast fakultatywnie systemem może objąć nieruchomości niezamieszkałe. W przypadku Gminy Przytuły obowiązek ten realizowany był w latach 2014 - 2019 roku tylko i wyłącznie wobec nieruchomości zamieszkałych. Nieruchomości niezamieszkałe tj. szkoły, przedszkola, przedsiębiorstwa zobowiązane są do zawarcia stosownej umowy z dowolną firmą posiadającą wpis do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Przytuły.

W celu wykonania obowiązku związanego z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych Gmina wyłoniła w drodze przetargu przedsiębiorcę, na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Przytuły”.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. odbiór odpadów komunalnych na terenie Gminy Przytuły odbywał się na podstawie zawartej umowy o świadczenie usług. Zadania realizowane były przez: **MPO Białystok spółka z o.o. ul. 42 Pułku Piechoty 48 15-950 Białystok; MPO Oddział „Milenium” ul. Mickiewicza 6d, 19-200 Grajewo.**

2) Odpady komunalne z terenu Gminy Przytuły odbierane są w postaci selektywnej i zmieszanej. Zmieszane odpady komunalne przekazywane są wyłącznie do instalacji

przetwarzania odpadów komunalnych. Odbiór zmieszanych odpadów komunalnych następuje z częstotliwością raz w miesiącu a w okresie letnim dwa razy w miesiącu.

Zbiórka papieru, szkła oraz tworzyw sztucznych odbywa się w systemie workowym obejmującym swym zasięgiem nieruchomości zamieszkałe. Co drugi miesiąc w sezonie letnim, a w sezonie jesienno-zimowym raz na kwartał odbierane są tworzywa sztuczne (w tym opakowania wielomateriałowe i drobny metal) natomiast szkło raz na kwartał oraz papier dwa razy w roku.

Do selektywnego gromadzenia odpadów w zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej służą worki o ujednoliconych kolorach:

- worek żółty - z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, a także drobny metal,
- worek zielony - z przeznaczeniem na szkło i opakowania szklane bezbarwne i kolorowe,
- worek niebieski - z przeznaczeniem na papier i makulaturę,
- worek brązowy - z przeznaczeniem na odpady biodegradowalne.

3) Na terenie Gminy Przytuły ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również problemowe odpady komunalne, tj. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie, zużyte opony, meble i inne odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki oraz inne odpady niebezpieczne. Do przyjmowania tego rodzaju odpadów i ich okresowego magazynowania przeznaczony jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, znajdujący się przy Urzędzie Gminy Przytuły ul. Supska 10, 18-423 Przytuły, czynny w poniedziałek i czwartek w godzinach 8.00-15.00. Ponadto w Aptece w Przytułach zbierane są odpady typu przeterminowane leki oraz w Urzędzie Gminy Przytuły - zużyte baterie.

3. Źródła powstawania odpadów komunalnych

1) W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Dodaje się ponadto, że zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanych odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właścicieli.

Źródłami powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa zamieszkałe oraz nieruchomości niezamieszkałe.

2) Na podstawie deklaracji złożonych przez mieszkańców oraz danych Ewidencji Ludności Gminy Przytuły systemem objęte zostało 427 gospodarstw domowych zamieszkałych. Na dzień 31.12.2019 r. selektywną zbiórkę zadeklarowało 421 gospodarstw domowych, w sposób zmieszany odpady gromadzi 6 gospodarstw. Około 44 nieruchomości nie jest zamieszkiwanych na stałe przez właścicieli.

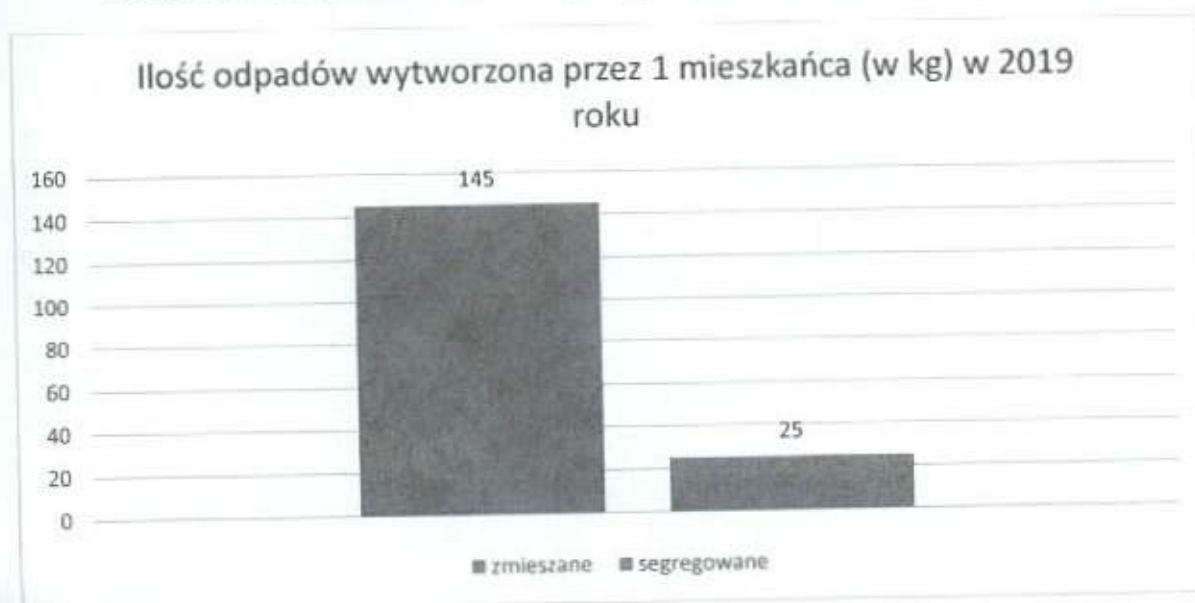
4. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy.

1. Na podstawie sprawozdań otrzymywanych od firmy odbierającej od właścicieli nieruchomości odpady komunalne z terenu Gminy Przytuły w roku 2019 odebrano następujące odpady:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	12,22
15 01 07	Opakowania ze szkła	19,88
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1,13
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁽¹⁾	2,7
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	11,94
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,007
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	6,020
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	192,78

W wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych do składowania nie przeznaczono żadnych odpadów o kodzie 19-12-12 (tzw. balastu).

2. Ilość wytworzonych odpadów przez 1 mieszkańca w 2019 roku z podziałem na odpady niesegregowane oraz selektywne przedstawia się następująco: odpady niesegregowane (zmieszane) – 145kg, odpady selektywne – 25kg/mieszkańca/rok.

5. Osiągnięte poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia:

a) Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania : **0%**

b) Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: **29,08%**

Wymagany poziom recyklingu zgodnie z Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych dla **roku 2019 wynosił 40 %**. W 2019 roku Gmina Przytuły nie osiągnęła wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

c) Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych : -.

III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania. Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami. Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany przekazywać niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne do instalacji komunalnej zapewniającej przetwarzanie.

Odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Przytuły zmieszane odpady komunalne, bioodpady stanowiące odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych trafiają do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii,

Czartoria, 18-413 Miastkowo. Brak jest innych możliwości w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2014 r. Gmina Przytuły utworzyła Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Powierzchnia inwestycji została utwardzona, ogrodzona. Do wyposażenia PSZOK w kontenery zobowiązany jest w ramach zawartej umowy Przedsiębiorca wyłoniony w przetargu. Odpady komunalne z terenu Gminy przyjmowane są nieodpłatnie od właścicieli nieruchomości w PSZOK. Mieszkańcy samodzielnie dostarczają odpady do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W PSZOK zbierane są odpady komunalne. Potrzeby inwestycyjne w dalszej perspektywie wymagają przede wszystkim rozbudowy selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz wyposażenia PSZOK w kontenery do gromadzenia odpadów.

3. Liczba mieszkańców

Gmina Przytuły liczy 2148 mieszkańców (stan na 31.12.2019r.). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych w Urzędzie Gminy, ujętych zostało 1334 mieszkańców (stan na 31.12.2019r.) Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem Gminy.

4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1.

Brak informacji o właścicielach nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie zawarli stosownej umowy na odbiór odpadów komunalnych z jedną z firm wpisanych do rejestru działalności regulowanej.

IV. Koszty poniesione w związku z odebraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

1. Wszelkie koszty związane z wdrożeniem oraz obsługą systemu, zostały wykazane w poniższej tabeli:

Nazwa kosztu	Kwota
Usługa odbioru i zagospodarowania odpadów od mieszkańców, oraz z PSZOK	260.667,15 zł
Pozostałe koszty funkcjonowania i obsługi administracyjnej systemu	20.876,28 zł
Razem:	281.543,43 zł

2. Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku kształtują w następujący sposób:

Należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zł	210.930,00
Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zł	208.796,98
Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zł	12.345,41
Nadpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zł	726,80

V. Podsumowanie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przytuły za rok 2019 została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów została zawarta pomiędzy Gminą Przytuły a podmiotem świadczącym usługę. Na podstawie zebranych danych można jednoznacznie stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Przytuły funkcjonuje prawidłowo. System ten działa zgodnie z obowiązującymi przepisami i oparty jest o akty normatywne różnego szczebla. Stawka opłat ustalona UCHWAŁA NR XXIV/170/2018 RADY GMINY PRZYTUŁY z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Przytuły obowiązywała od 1 lipca 2018r. do 31 marca 2019r. i wynosiła 10 zł za odpady gromadzone w sposób selektywny, natomiast mieszkańcy którzy nie zbierali odpadów w sposób selektywny ponosili opłatę wyższą tj. 20zł. Od 1 kwietnia 2019 r. weszła w życie nowa uchwała: UCHWAŁA NR IV/26/2019 RADY GMINY PRZYTUŁY z dnia 7 marca 2019 roku w sprawie: wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Przytuły. Od kwietnia do grudnia 2019 roku stawki były na poziomie 14 zł

za odpady zbierane i odbierane w sposób selektywny, podwyższona stawka w przypadku niesegregowania odpadów wynosiła 28zł.

Koszty poniesione z związku z obsługą gospodarki odpadami komunalnymi, na które składają się: odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, tworzenie i utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługa administracyjna systemu, przewyższają znacznie wpływy do budżetu w związku z czym Gmina dokłada swoje środki na utrzymanie systemu. Priorytetowym zadaniem dla Gminy Przytuły na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Ważne jest dostosowanie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, aby wpływy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w pełni pokrywały koszty utrzymania, w związku z tym problemem Gmina Przytuły podjęła nową uchwałę dotyczącą wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Przytuły, która obowiązuje od 1 stycznia 2020 r.

WÓJT GMINY

Kazimierz Ramotowski